

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 października 2020 r.

na posiedzeniu

w sprawie **P. K.** skazanego za czyn z art. 286 § 1 k.k. i in.

kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt II AKa (...)

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w O.

z dnia 14 marca 2016 r., II K (...)

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 marca 2016 r., sygn. akt II K (...), Sąd Okręgowy w O. :

- w punkcie I. skazał P. K. za przestępstwo określone w art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i z art. 273 k.k. i z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 273 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i art. 12 k.k. na karę 9 lat pozbawienia wolności i 500 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 1000 zł;

- w punkcie II. skazał P. K. za przestępstwo skarbowe z art. 76 § 1 k.k.s. i art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 i 2 k.k.s. przy zastosowaniu art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. i art. 6 § 2 k.k.s. na karę 5 lat pozbawienia wolności i 400 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 1000 zł;

- w punkcie III. na podstawie art. 8 § 2 i § 3 k.k.s. orzekł, że z orzeczonych wobec P. K. w punkcie I i II wyroku kar, wykonaniu podlegają kara pozbawienia wolności i kara grzywny orzeczone w punkcie I wyroku;
- w punkcie IV. skazał P. K. za przestępstwo z art. 299 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę 4 lat pozbawienia wolności;
- w punkcie V. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec P. K. w pkt I i IV wyroku i wymierzył mu karę łączną 10 lat pozbawienia wolności.

W punkcie XXV. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec P. K. solidarnie z innymi oskarżonymi obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz Skarbu Państwa kwoty 45 265 116 zł.

W punkcie XXVI. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł wobec P. K. przepadek równowartości korzyści majątkowej w kwocie 45 265 116 zł.

Wyrok zawiera także rozstrzygnięcia dotyczące innych oskarżonych, zaliczenia na poczet orzeczonych kar okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, przepadku dowodów rzeczowych oraz w przedmiocie kosztów procesu.

Wyrok ten został zaskarżony przez obrońców oskarżonych.

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt II AKa (...), Sąd Apelacyjny w (...):

1. zmienił wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że:
 - w stosunku do oskarżonego P. K. z opisu czynu przypisanego w pkt. II (zarzuconego w pkt 1.II a/o) wyeliminował sformułowanie „oraz czyniąc z popełnienia tego przestępstwa stałe źródło dochodu”, czyn ten zakwalifikował z art. 76 § 1 k.k.s. i art. 56 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i te przepisy przyjął za podstawę skazania;
 - II. w pozostałym zakresie wyrok w zaskarżonej części utrzymał w mocy.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu.

W dniu 15 czerwca 2020 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego w (...)) P. K. złożył osobiście sporządzony wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt II AKa (...), zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 14 marca 2016 r., sygn. akt II K (...). We wniosku skazany zanegował wymiar orzeczonej wobec niego kary 10 lat pozbawienia wolności, którą określił mianem rażąco surowej. Wskazał, że zgodnie z zapadłymi w tym postępowaniu orzeczeniami musi odbyć

karę 10 lat pozbawienia wolności, podczas gdy przed wprowadzeniem „podwyższenia kar za przestępstwa podatkowe” za przestępstwo takie, jakie mu przypisano orzekano kary na poziomie 4 – 5 lat pozbawienia wolności. Skazany podniósł, że nie był członkiem zorganizowanej grupy przestępczej ani taką grupą nie kierował. Jako uchybienie sądu, które doprowadziło do wymierzenia mu tak wysokiej kary wskazał okoliczność, że sąd pominął jego nienaganną opinię oraz życiorys osoby od wielu lat prowadzącej przedsiębiorstwo i dopiero po raz pierwszy karanej za przestępstwo podatkowe w tej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Złożony przez skazanego wniosek o wznowienie postępowania nie może zostać przyjęty.

Zgodnie bowiem z art. 545 § 3 k.p.k. sąd orzekając jednoosobowo, odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w § 2 art. 545 k.p.k. (czyli prokuratora, adwokata, radcy prawnego albo radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej), bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Na postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do tego samego sądu orzekającego w składzie trzech sędziów.

Pod pojęciem „oczywistej bezzasadności wniosku” należy rozumieć (poza sytuacją wymienioną wprost w powołanym przepisie, a związaną ze swoistym stanem „rei iudicatae”) takie przypadki, w których w rzeczonym wniosku, jako przyczynę wznowienia postępowania wskazano okoliczność niemieszczącą się w ustawowych podstawach wznowienia postępowania, albo też w ogóle nie podano żadnych podstaw wznowienia. Oczywiście bezzasadny jest również wniosek, w którym co prawda formalnie odwołano się do wskazanej w kodeksie postępowania karnego podstawy wznowieniowej, ale nie wyeksponowano konkretnych okoliczności przemawiających za wznowieniem postępowania albo przywołano okoliczności, które w powołanej podstawie wznowieniowej ewidentnie się nie mieszczą. Z ostatnio opisaną sytuacją mieliśmy do czynienia w przedmiotowej sprawie.

Autor wniosku odwołał się bowiem do przepisu art. 540 § 1 k.p.k., ale żadna z przytoczonych w jego piśmie okoliczności nie wskazuje na wystąpienie

którejkolwiek z wymienionych w tej regulacji (i w innych przepisach k.p.k.) podstaw wznowieniowych.

W tym miejscu, mając na uwadze treść wniosku, szersze uwagi należy poświęcić oczywiście przepisowi art. 540 § 1 k.p.k., a w szczególności podstawie wymienionej w punkcie 2 tej regulacji. Zgodnie bowiem z art. 540 § 1 k.p.k. *postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli:*

1) w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia;

2) po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że:

a) skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze,

b) skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary,

c) sąd umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie karne, błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu.

Przywołane we wniosku okoliczności w oczywisty sposób nie wskazują, by w przedmiotowej sprawie zaktualizowała się nie tylko pierwsza (art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.), ale i druga (art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k.) ze wskazanych w tym przepisie podstaw wznowieniowych. Po pierwsze bowiem, dotychczasowy tryb życia skazanego i jego niekaralność były okolicznościami znanymi sądom orzekającym w postępowaniu, którego wznowienia skazany się domaga i już z tej racji nie mogą być traktowane jako „fakty nowe”. Po drugie, co wynika nader wyraźnie z treści uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji, dotychczasowa niekaralność oskarżonego i fakt, że nie jest osobą zdemoralizowaną, zostały wzięte pod uwagę – jako okoliczności łagodzące - przy wymiarze kary (k. 26695 v.). Jest zaś oczywiste, że żadnego wpływu na wymiar kary pozbawienia wolności nie mogły mieć, zaistniałe dopiero po prawomocnym zakończeniu postępowania, okoliczności związane z pozytywnym przebiegiem procesu resocjalizacji w trakcie wykonywania ww. kary. Co więcej, ani dotychczasowy tryb życia, ani uprzednia niekaralność za przestępstwa, ani wreszcie pozytywna prognoza kryminologiczna, nie należą do okoliczności, które obligowałyby sąd do nadzwyczajnego złagodzenia kary (art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k.).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy, kierując się treścią art. 545 § 3 k.p.k., odmówił przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania, bez wzywania do usunięcia braków formalnych tego pisma, z uwagi na jego oczywistą bezzasadność.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.